

Latvijas Dizaina padome
2023.gada 6.decembrī plkst.15.00, klātienē Radošā inkubatora telpās

Protokols Nr. 9/2023

Piedalījās: Karine Kalniņa, Dita Danosa, Barbara Ābele, Ingūna Elere, Kaspars Nesterovs, Žanete Eglīte, Lilita Sparāne, Alvis Līdaks, Matīss Zvaigzne, Ieva Erele, Kārlis Kalniņš, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa.

Vadīja: Karine Kalnina

Dienaskārtība:

1. Aktualitātes dizaina nozarē.
2. Dizaina stratēģijas prioritātes (darbs grupās pie stratēģijas prioritātēm, lai izveidotu rīcības plānu 2024.gadam).

Aktualitātes dizaina nozarē

I. Elere - SEGD profesionālās starptautiskās bezpeļņas kopienas ikmēneša tikšanās un ieskicē nākamā gada četru notikumu tēmas, informācija par ikdienas dizaina projektiem, kas veido dizainera darba ikdienu.

I.Erele – informē, ka Latvijas mēbeļu ražošanas nozarē ir vērojams **15 % kritums (apgrozījums ?)**. Bet Latvijas Mēbeļu ražotāju asociācijas biedriem ir liela interese par jaunu produktu izstrādi, inovācijām. Latvijas mēbeļu ražotāji piedalīsies Ķelnes un Stokholmas mēbeļu mesēs nākamā gada sākumā.

K.Kalniņa – informē par padomes pārstāvju tikšanos ar kultūras ministres biroja pārstāvēm Signi Grūbi un Līnu Birzaku-Priekuli. Tikšanās Dizaina padomes pārstāvjiem ar kultūras ministri paredzēta 12.janvārī.

K.Nesterovs – informē par Inovāciju laboratorijas organizēto forumu “Domāt un darīt inovācijas”, 12.decembrī – Kuldīgā, Adatu fabrikā.

M.Zvaigzne – stāsta par LMA atvērtajām Dizaina nodaļas skatēm no 18.- 20.decembrim.

Vairāk informācijas <https://www.lma.lv/aktuali/skates>.

LMA Dizaina nodaļa ar stendu piedalīsies Stokholmas mēbeļu mesē/ *Stockholm furniture fair*, *Greenhouse* sadaļā.

Ž. Eglīte – informē par Eiropas Radošo direktoru kluba (ADCE) rīkoto starptautisko dizaina un reklāmas festivālu *ADCE Awards 2023*. Konkursam kopumā šogad pieteikti 963 darbi no 28 Eiropas valstīm, no tiem apbalvoti arī četri projekti no Latvijas. Zelta godalgu kategorijā *Young Creative* ieguva grafikas dizainere Alise Stefānija Miļuhina ar grāmatu *100 latviešu burti*.

Otro gadu – uzvar Latvija, <https://www.fold.lv/2023/12/adce-awards-2023-apbalvoti-darbi-no-latvijas/>

K.Kalniņš – par RTU Dizaina fabriku un dizaina produktu izstrādi.

D.Danosa – stāsta, ka LDC ir izveidojis aptauju, kā veicināt starptautisko atpazīstamību dizaina nozarē, kurā tiek aptaujāti dizaineri un uzņēmēji par starptautiskiem pasākumiem dizaina jomā

(izstādēm, mesēm, festivāliem, biennālēm u.c.).

Latvijas Dizaina gada balvas konkursam rudens uzsaukumā ir saņemti 62 pieteikumi, žūrija ir sākusi vērtēšanu.

L.Sparāne informē par OECD pārstāvju viesošanās Rīgā no 11.decembra. Stāsta par dalību VAS un VK organizētajās darba grupās par kompetenču modeļiem un VK organizētajā dizaina sprintā ar IZM pārstāvjiem par augstskolu reformas prototipa izstrādi un ieviešanu.

K.Kalniņa ierosina izteikt viedokļus par tēmām, kuras būtu Dizaina padomē jāizskata janvārī, februārī, kur tiktu atvēlēts laiks (5min) katrai no padomē pārstāvētajām organizācijām, iepazīstinot ar to aktuālo darbību:

- LIAA atbalsta iespējas;
- Prezentācija par Latvijas Dizaineru savienību;
- Prezentācija par Latvijas Dizaina centru;
- Ieskats Latvijas Dizaina gada balvā;
- Dizaina eksporta alianse;
- Ieskats Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeja darbībā;
- Ieskats SEGD darbībā;
- Ieskats RTU Dizaina fabrikas darbībā;
- Ieskats LMA Dizaina nodaļas darbībā;
- Ieskats RDMV darbībā;
- Ieskats LADC darbībā;
- Ieskats VK, Inovāciju laboratorijas darbībā, kā arī svarīgi apzināt vēl citus jaunpienācējus dizaina ekosistēmas dalībniekus.

L.Sparāne: aicina organizēt tikšanos ar LKA pārstāvjiem, lai pārrunātu dizaina statistikas jomu un plānoto pētījumu par dizaina jomu (Valsts pētījumu programma) .

Dz.Purviņa: skaidro, ka ar Ievu Zemīti (LKA) ir vienošanās organizēt atsevišķu tikšanos janvārī. Līdz tam Dizaina padomei vajadzētu konkrēti sagatavot priekšlikumus darba uzdevumam.

Atgādina, ka janvāra beigās ir jāapstiprina no jauna arī Dizaina padomes sastāvs.

K.Kalniņa: aicina klātesošos apdomāt savas iespējas dalībai padomē, lai tas būtu pilnvērtīgs.

B.Ābele: atgādina, ka katram pārstāvim līdz šim ir bijis aizvietotājs. Aicina šādu struktūru saglabāt.

I.Elere: ierosina, ja Dizaina padomes loceklis trīs reizes nav apmeklējis padomes sēdes un nav aizvietotājs, to no padomes izslēgt.

D.Danosa: aicina būt empātiskiem un nākt pretī, ļaut katram pārstāvim arī izvirzīt aizvietotāju uz sanāksmi.

Dz.Purviņa: atgādina, ka pastāv iespēja strādāt arī mazākās darba grupās un padomes sēdes pilnā sastāvā sasaukt retāk.

Komentēja [ŽE1]: Šo es iniciēju un Lilita papildināja, vai var ielabot, lūdzu?

- **Dizaina stratēģijas prioritātes**

K.Kalniņa aicina klātesošos sadalīties trīs darba grupās, un aicina katru grupu atbilstošajai savai sadaļai izvirzīt trīs prioritātes nākamajam gadam un iezīmēt konkrētas veicamās darbības:

- **Dizains sabiedrībā (B.Ābele, Dz. Purviņa, L.Sparāne, I.Ločmele)**

1.Dizains sabiedrībā

Publiskajiem pakalpojumiem jābūt vienkāršiem un saprotamiem. Horizontālā dizaina ideju izplatība.

Veicamās darbības – apzināt piemērus, kur tiek sniegti publiskie pakalpojumi, uzrunāt jaunus pakalpojumu sniedzējus.

1. Sabiedrība un publiskais pakalpojums:

- VID par vienkāršotākas nodokļu sistēmas izstrādi (VK Inovācijas laboratorijas dizaina sprints) ;
- Tieslietu ministrija, Valsts zemes dienests un sociālie partneri kopīgi meklē piemērotu veidu ēku un zemes kadastrālās vērtības noteikšanai (VK Inovācijas laboratorijas dizaina sprints);
- Veselības ministrijas inovatīvā pieeja mediķu darba algu problemātikas risināšanā (prototipa risinājums izstrādāts VK dizaina sprintā);
- VARAM tīmekļa vietnes *Latvija.lv* pārveide;
- VK – nepieciešams pētījums par atdevi Inovāciju virzīšanā valsts pārvaldē;
- EM – Administratīvā sloga mazināšanas darba grupa (norisinās pašlaik, priekšlikumi Ministru kabinetam – līdz 2024.gada 1.februārim).

1.2. Droša, vienota atvērta vide.

leM- Migrācijas process, informācijas dizains;
CERT – *Xstunda*, kiberdrošība. Mediju līdzdalība.

- **Dizains izglītībā (Ž.Eglīte, M.Zvaigzne)**

Izvērsti prioritāšu atšifrējums (pielikumā)

1.Nozares vajadzību noskaidrošana (fokusēties uz lielāku sadarbību ar nozares praktiķiem);
2.Vietējās sadarbības veicināšana (apzināt, nokartēt resursus, ieinteresētās puses un veicināt iekšējo sadarbību);

3.Pakalpojumu dizaina iekļaušana:

- Soft* inovācijas, kas neprasa lielu ieguldījumu;
- skolās veidot dizaina auditu (1.4.punkts);
- nokartēt iesaistītās puses, kontaktpersonas;

4.Prakses vietas:

- apzināt uzņēmēju vajadzības un piemeklēt **praktikantus**;
- veicināt dialogu ar uzņēmējiem, piedāvājot konkrētu uzdevumu risināšanai studentu komandas

5.Prasmju plaisas mazināšana;

6.Mūžizglītībā izmantot esošos akadēmiskos resursus.

Dz.Purviņa ierosina – kādu no sēdēm veltīt, lai tiktos ar *Skola 2030* pārstāvjiem vai citiem atbildīgajiem, lai pārrunātu progresu mācību priekšmeta *Dizains un tehnoloģijas* īstenošanā

Komentēja [2]:

Manuprāt, tā kā Ilze Kupča ir vadījusi izglītības grupu, tad būtu pareizi apspriest šos priekšlikumus 2024.gada prioritātēm arī ar Ilzi Kupču.

Komentēja [ŽE3R2]: Noteikti jādara tā. Šos var definēt kā potenciālos papildinājumu virzienus stratēģijā, kas apspriežami kopā ar Ilzi Kupču

Komentēja [ŽE4]: galvenais komunikācijas mērķis – kā radīt uzņēmējiem vajadzību pēc praktikantiem?

vispārīzglītojošajās skolās, kā arī apspriest modulāro programmu ieviešanu vidējās profesionālās mācību iestādēs (1.3. punkts, dizaina skolās, PIKC)

- **Dizains dizaineriem** (I.Elere, A.Līdaks, I. Erele)

1.Stipra dizaina kopiena:

- šobrīd tā ir sašķelta un tās vienojošās komponentes varētu būt, piem., kopīga ētikas kodeksa izstrāde, u.c. aktivitātes.

2.Godīga konkurence:

-ja nav stipra kopiena, tas ietekmē arī konkurenci. Arī šeit nepieciešams ētikas kodekss, lepošanās, ka nodokļi ir godīgi maksāti (veidot dizaina uzņēmumu reputācijas top sarakstu). Izstrādāt vadlīnijas godīgai konkurencei.

3.Dalība starptautiskos tīklos:

- ir labas iestrādnēs (BEDA, SEGD, EFIC, ADC One CLUB, Starptautiskas izstādes, apmaiņas programmas, konferences), to vajadzētu atbalstīt, paplašināt un turpināt.

- **Dizains digitālai nākotnei** (K. Ņesterovs, D.Danosa)

1.Uzņēmējdarbības digitalizācija:

-Eiropas digitalizācijas centri, ko uzņēmēji var izmantot un saņemt atbalstu prasmju izaugsmei, tehnoloģiju iegādei, utt.

-Uzņēmējdarbības datu sniegšana – EM šobrīd stādā pie tā, lai veidotu vienotu platformu, kur uzņēmumi varētu iesniegt datus, lai tas nebūtu jādara atkārtoti un vairākas vietnēs.

2.Digitālās prasmes, lai mazinātu digitālo plaisu:

-kvalitatīvāku pieeju, jo statistika rāda, ka digitālos rīkus apgūst pārsvarā cilvēki ar augstāko izglītību, radot vēl lielāku noslāņošanos un plaisu sabiedrībā.

3.Publisko pakalpojumu digitalizācija:

-tīmekļa vietne *Latvija.lv*;

- Inovācijas laboratorijas projekti (VK).

4.Sabiedrības līdzdalības veicināšana ar digitāliem rīkiem

K.Kalniņa: skaidro, ka prioritāšu izvirzīšanas mērķis ir apzināt iesaistītās puses un pieejamos resursus, lai saprastu, ar ko var sākt strādāt.

D.Danosa: iesaka vispirms nokartēt, kas tiek šobrīd jau veikts nozarē, kādi dati tiek ievākti, lai izprastu darba lauku pirms sāk kaut ko darīt.

K.Kalniņa aicina katru darba grupu precīzi noformulēt rīcības atbilstoši izvēlētajām prioritātēm. Lūdzu to noformulēt un iesūtīt līdz decembra beigām.

Sēde tiek slēgta: plkst.17.15

Protokolēja: Ina Ločmele

Komentēja [ŽE5]: Ž. Eglīte šeit ierosināja pašai Dizaina padomei sadarboties ar akadēmijām un piesaistīt Dizaina padomes un Dizaina stratēģijas vajadzību realizācijai studentus, piemēram, datu ieguvei.

Sanāksmes vadītāja: Karine Kalniņa